

Vedr. Eidsfos Hovedgård

Dispensasjon fra fredningsvedtak for gjennomføring av luftkanaler. Søknad.

Eidsfos hovedgård er for tiden under en omfattende restaurering som bl.a. innebærer at rester etter eldre hus-soppangrep og aktiv ordinær råtesopp fjernes og gjenoppblomstringsmulighetene blokkeres i størst mulig grad. Mycoteam har levert rapporter om tilstanden i krypprommene og bjelkelag/vegger. Tiltak er tidligere diskutert med Mycoteam og nå med byggmester og lærer i tømrerfag Frank Berg, Tønsberg. Utover utvendige tiltak i grunnen som ikke direkte berører fredningen, foreslår vi innvendige tiltak som krever dispensasjon. For å unngå lukket avfuktingssystem og "hermetisering" av krypprom har vi kommet frem til at den mest effektive måten å sikre effektiv gjennomlufting av krypprommene vil være å montere luftkanaler fra kryp-rom til over annen etasjes tak. Vi er kommet frem til at det bør monteres to stk. kanaler dimensjon ca. 15 x 20cm. I tillegg installeres det to avfuktere i krypprom/kjeller som igangsettes automatisk etter behov. Avfukter under trapperom må ha avløp for vann gjennom indre grunnmur og inn til vannavløp i kjeller. Konkret trasé kan først avgjøres når gulvet i trapperommet er åpnet i forbindelse med råteskadeutbedringen.

Vi har gjennomført befarings med Vestfold fylkeskommunes Anne Merete Knudsen for å finne et best mulig egnet sted for gjennomføring av kanalene. Premisser for valget av plassering er at det skal innebære minst mulig inngrep i gamle konstruksjoner/overflater og i minst mulig grad komme i konflikt med mulige fremtidige restaureringsløsninger/tilbakeføringer i annen etasje. Vi viser forøvrig til tidligere tilsendt materiale i saken.

Vi har kommet frem til følgende to plasseringer av kanalene:

1 Eldre pipeløp ført ned i hovedbygningens grue. Pipeløpet har fyringsforbud og tilstøtende rom er anretning og kjøkken som neppe vil få annen bruk i fremtiden. Tilstøtende spisestue varmes kun opp elektrisk. Stiftelsens engasjerte snekker Roar Wallumrød vil se på den praktiske gjennomførbarheten. Under Kjøkken og anretning samt spisestue er det en lav kjeller og det vil kunne åpnes i kjellermuren inn til tilstøtende trapperom for avtrekket og samtidig legges et avløpsrør fra avfukter i krypprom under hovedtrappen når arbeidene i trapperommet er igangsatt og gulvet fjernet som planlagt. Alternativet vil være å gjennomføre kanalen gjennom anretningen og videre opp gjennom et toalettrom i etasje over. Det vil på alle måter være å foretrekke å benytte pipeløpet. Se tegning.

2 Bak hovedtrappen. Hovedtrappen til annen etasje er frittstående i rommet og L-formet. Trappen ligger nærmest skilleveggen til Storstua og begynner sitt løp ved hoveddøren inn til Storstua. Avsluttende vinkel inn mot Storstua medfører at det er skrå gjennomføringer av trappeløpet/taket som synes i respektive rom: Storstua første etasje og soverom annen etasje.

I soverom annen etasje er det, antagelig i 1850-60 årene, bygget en veggfast seng som dekker over skråen i overgangen gulv/vegg mot trappgjennomføringen. Soverommet har interessante tildekkede overflater som kan tenkes tilbakeført. Vi er derfor opptatt av at fremtidige restaureringsløsninger kan forenes med valgt løsning for kanalgjennomføring. Vi har dermed endt opp med et sted for gjennomføring av kanal som estetisk sett vil være minst merkbart. Vi forslår kanalen plassert i hjørne gjennom et bord som formidler avstanden mellom seng og vegg.

Andre plasseringer bak trappen i etasjen under ville innebære mer synlige og merkbare plasseringer ved dør og midt på vegg. Se fotografier under. Det har vært foreslått å benytte et smalt mellomrom mellom trappeløp og vegg annen etasje mot Røkestuen. Denne plasseringen innebærer at det kun må tas åpning i trapperommets loftstak. Plasseringen vil imidlertid skjemme trappens ytre side mot selve trapperommet. Vi har derfor landet på omtalte løsning som best egnet. Se foto og tegning.

Kanalene vil på loftet kobles sammen med avtrekksvifte som startes av fuktsensorer plassert i kryprom og et stykke opp i selve kanalen. Kanalene vil føres videre over tak hvor de utformes som tradisjonelle lufterør med spisse hatter. Plasseres slik at hatten ligger godt under mønenivå.

Vi viser til tegninger og fotografier under. Prosessen vil registreres og beskrives. Materialer fra hulltagningen vil sages ut pent og lagres på loftet slik at hulltagningen kan tilbakeføres. Åpningene vil ikke være større enn 15 x 20 cm.

Vi ber om dispensasjon for gjennomføring av beskrevne to kanalgjennomføringer. I praksis er to etasjeskillere og et formidlingsbord mellom seng og vegg berørt i dimensjonen 15 x 20 cm. Av hensyn til pågående arbeider og den uheldige situasjon bygningen er i, ber vi om et raskt svar.

På vegne av stiftelsen Eidsfos hovedgård
Ragnar Kristensen, restaureringskonsulent
E-post: yttersoe@restaurering.net tlf: 33 18 60 50

Over: Eidsfos hovedgård, hovedtrapperommet.

Under til venstre: Trappeløpet sett fra annen etasje.
Under til høyre: Soverommet i annen etasje, veggparti over hovedtrappens bakvegg. Uheldig å føre kanalen opp mot denne veggen, mener stiftelsen.

Over: Trappeløpet med bakveggen før og etter kanalgjennomføring. Manipulert foto.

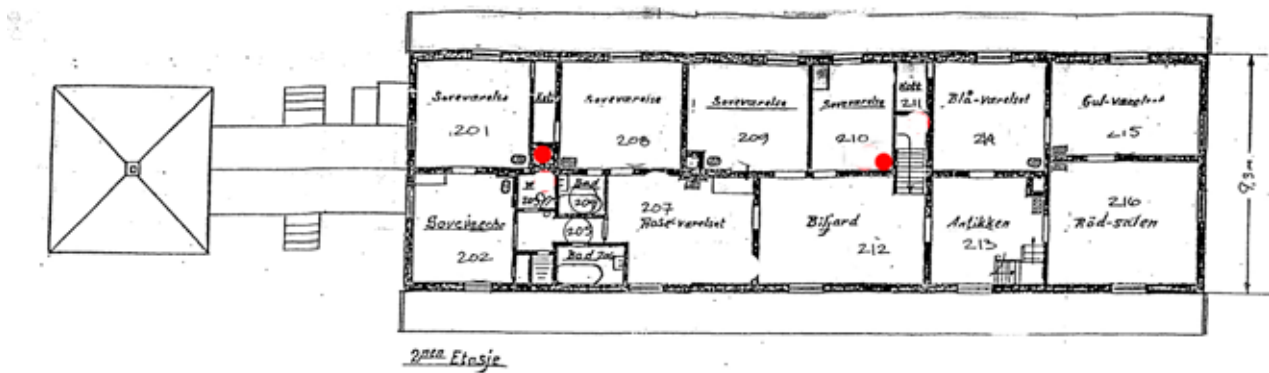
Under: Soverom annen etasje. Før og etter kanalgjennomføring. Manipulert foto.

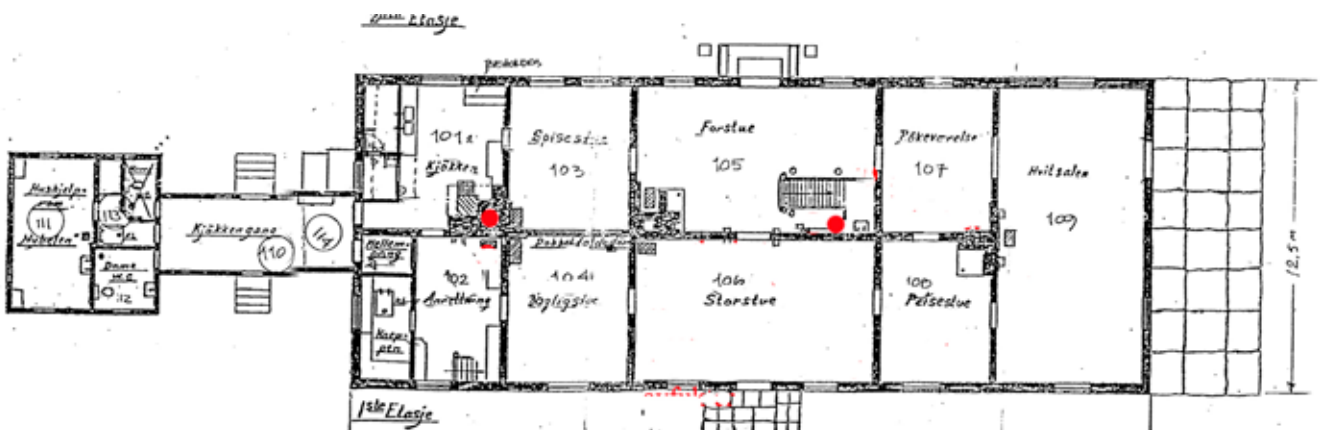

Kanalene vil komme opp på loftet litt på siden av midtskillet og skrås noe for å komme opp riktig i forhold til mønehøyden.

Grunnplantegninger første og annen etasje:

● Mulig gjennomføring av lufterkanal over tak

● Mulig gjennomføring av luftkanal over tak